

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 2MCdo/20/2011                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 2107209406                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 18.12.2012                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Martin Vladík            |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2012:2107209406.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu K. F., bývajúceho vo Y., zastúpeného JUDr. Darinou Kurňavovou, advokátkou v Trnave, Kapitulská 5, proti žalovaným 1/ M.V. partners, s.r.o., so sídlom v Trenčíne, Staničná 16/1062, zastúpenej JUDr. Annou Žedényiovou, advokátkou v Trenčíne, Palackého 85/5, 2/ Singel s.r.o., naposledy so sídlom v Novej Dubnici, Slovenského národného povstania 3/5, 3/ EXICA, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Račianska 66, 4/ O. M., bývajúcemu v J., zastúpenému JUDr. Annou Žedényiovou, advokátkou v Trenčíne, Palackého 85/5, o neplatnosť zmlúv a určenie vlastníckeho práva, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 19 C 38/2007, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 1. decembra 2010 sp. zn. 10 Co 97/2010, takto

### rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Trnave z 1. decembra 2010 sp. zn. 10 Co 97/2010 v časti výroku, ktorým zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že žalobu i v tejto časti zamietol a súvisiaci výrok o trovách konania a vec mu v rozsahu zrušenia vracia na ďalšie konanie.

Konanie o mimoriadnom dovolaní vo vzťahu k žalovanej 2/ z a s t a v u j e .

### Odôvodnenie

Okresný súd Trnava rozsudkom zo 4. februára 2009 č.k. 19 C 38/2007-231 určil, že výlučným vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v obci Y., k. ú. Y., zapísaných Správou katastra V. na LV č. XXXX ako parc. č. 1772/6-zastavané plochy a nádvoría o výmere 1042 m<sup>2</sup>, parc. č. 1772/32-zastavané plochy a nádvoría o výmere 3394 m<sup>2</sup> a hospodárska budova postavená na parc. č. 1772/6, je žalobca. Vo zvyšku súd žalobu (v časti určenia neplatnosti zmlúv) zamietol. Vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Žalobcovi zároveň uložil povinnosť zaplatiť 199 € Okresnému súdu Trnava do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Výhovujúcu časť rozsudku súd odôvodnil použitím § 37 ods. 1, § 39 a § 553 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalovaná 1/ poskytla žalobcovi úver v sume 144 000 Sk, pričom na zabezpečenie vrátenia úveru uzavrela žalovaná 1/ so žalobcom dohodu o zabezpečení záväzku (prevod nehnuteľností patriacich žalobcovi do vlastníctva žalovanej 1/). Nakoľko žalobca meškal so

zaplacením 2 splátok, žalovaná 1/ 5. marca 2007 vyhlásila v zmysle dohodnutých podmienok v zmluve predčasnú splatnosť úveru. Žiadala, aby žalobca do 12. marca 2007 zaplatil úver v celom zostatku, t.j. vo výške 144 000 Sk. Žalobca 8. marca 2007 zaplatil žalovanému 1/ sumu 14 560 Sk a 20. marca 2007 sumu 4 800 Sk. Medzičasom však došlo k zmene vlastníctva predmetných nehnuteľností v prospech žalovanej 1/ a 21. marca 2007 žalovaná 1/ zaslala späť žalobcovi sumu 19 360 Sk. Žalobca si túto sumu na pošte neprevzal. Dňa 25. marca 2007 bola do notárskej úschovy prijatá suma 150 000 Sk od žalobcu ako zložiteľa (dlžníka) v prospech žalovanej 1/ ako veriteľa. Kúpnu zmluvou z 19. marca 2007 previedla žalovaná 1/ predmetné nehnuteľnosti na žalovanú 2/, ktorá 17. apríla 2007 previedla predmetné nehnuteľnosti na žalovanú 3/. Táto následne opätovne nadobudla predmetné nehnuteľnosti do vlastníctva na základe dobrovoľnej dražby konanej 3. decembra 2007. Súd bol toho názoru, že dohoda o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva, na základe ktorej má omeškanie dlžníka s jednotlivými splátkami úveru privodiť ten následok, že veriteľ sa bez ďalšieho stane trvalým vlastníkom prevedeného majetku, je absolútne neplatná v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, pretože sa prieči účelu zmluvy o zabezpečovacom prevode práva, ktorým je dočasnou stratou prevedeného práva pôsobiť na dlžníka, aby si splnil svoju povinnosť. V skutočnosti takáto dohoda sledovala účel - nadobudnúť nehnuteľnosť a nie domôcť sa zabezpečenej pohľadávky. Žalobca si ale následne svoj záväzok splnil. Vzhľadom však na promptné konanie žalovanej 1/ a jej nasledovné úkony, bolo zrejmé, že ako veriteľ nemala záujem na splnení záväzku žalobcom. Jej úmyslom bolo získať nehnuteľnosti v nepomerne vyššej hodnote, ako bola výška jej pohľadávky voči dlžníkovi, resp. zisk z jej predaja. Zmluva o zabezpečení záväzkov dlžníka prevodom vlastníckeho práva zo 14. novembra 2006, uzavretá medzi žalovanou 1/ ako veriteľom a žalobcom ako dlžníkom, je neurčitá, svojím účelom odporuje zákonu a je v rozpore s dobrými mravmi. Je predsa nemysliteľné a spoločensky nežiaduce, aby takýmto právnym úkonom došlo platne k prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Tento právny úkon je teda absolútne neplatný v zmysle § 37 ods. 1 i § 39 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na zásadu platnú pri prevodoch nehnuteľností, podľa ktorej nikto nemôže previesť viac práv než má sám, v prípade, ak je neplatný prevod nehnuteľností, je neplatný aj nasledujúci prevod, a to bez ohľadu na dobromyseľnosť osoby na strane nadobúdateľa. Z dôvodu absolútnej neplatnosti zmluvy o zabezpečovacom prevode práva a uvedení zásadu, sa súd v predmetnom konaní nezaoberal platnosťou dobrovoľnej dražby ako takej, keď mal za to, že vyššie uvedená zásada sa vzťahuje i na tento spôsob nadobudnutia vlastníctva k predmetnej nehnuteľnosti. Zamietnutie žaloby vo zvyšku odôvodnil poukazom na § 80 písm. c/ O.s.p., keď dospel k záveru o nedostatku naliehavého právneho záujmu žalobcu na takomto určení. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. Súčasne súd v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok z návrhu na určenie vlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam.

Krajský súd v Trnave na odvolanie žalovaných rozsudkom z 1. decembra 2010 sp. zn. 10 Co 97/2010 odvolanie žalovanej 3/ odmietol. Rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej vyhovujúcej časti zmenil tak, že žalobu i v tejto časti zamietol. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovaným 1/ a 4/ náhradu trov konania 3 541,42 € k rukám ich advokátky a žalovaným 2/ a 3/ náhradu trov konania 4 814,29 € k rukám ich splnomocnenkyňi do 3 dní. Rozhodnutie v časti odmietnutia odvolania odôvodnil poukazom na § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p., keďže dospel k záveru, že odvolanie žalovanej 3/ bolo podané po lehote stanovenej zákonom. V ďalšom odvolací súd poukázal na to, že 19. marca 2007 previedla žalovaná 1/ kúpnu zmluvou predmetné nehnuteľnosti na žalovanú 2/. Následne bola uzatvorená zmluva o prevode vlastníctva medzi žalovanou 2/ ako predávajúcou a žalovanou 3/ ako kupujúcou (13. apríla 2007). Dňa 4. apríla 2007 bola uzatvorená záložná zmluva medzi žalovaným 4/ ako záložným veriteľom a žalovanou 2/ ako záložcom na zabezpečenie peňažnej pohľadávky - pôžičky vo výške 25 000 000 Sk, pričom predmetom zálohu boli sporné nehnuteľnosti. Priebeh dobrovoľnej dražby bol osvedčený notárskou zápisnicou (N 1048/2007, NZ 51122/2007, NCR Is 508790/2007 z 3. decembra 2007, spísaná notárom JUDr. Petrom Kriškom), pričom príklep bol udelený pre dražiteľa - žalovanú 3/ za podanie v sume 1 700 000 Sk, ktoré bolo zo strany vydražiteľky uhradené. Odvolací súd sa stotožnil s právnym záverom súdu prvého stupňa o neplatnosti uzatvorenej zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva. Odvolací súd poukázal na to, že tzv. prepadná klauzula je neprijateľná pri zabezpečovacom prevode práva, ako aj pri iných druhoch zabezpečenia záväzkov. Dojednanie o spôsobe uspokojenia pohľadávky tým, že veriteľ si ponechá predmet zabezpečenia odporuje účelu § 553 Občianskeho zákonníka v znení

pred 1. januárom 2008 a je v rozpore s dobrými mravmi. Rovnako odvolací súd súhlasil s názorom súdu prvého stupňa o existencii zásady platnej pri prevodoch vlastníckeho práva, podľa ktorej nikto nemôže previesť na iného viac práv, než sám má (nemo plus iuris ad alium transferre potest, quam ipse habet). Uvedená zásada je však v niektorých prípadoch v záujme právnej istoty prelomená. Takto je tomu i v prípade nadobudnutia vlastníckeho práva v rámci dobrovoľnej dražby. Ak uhradil vydražiteľ cenu dosiahnutú vydražením v ustanovenej lehote, prechádza na neho vlastnícke právo alebo iné právo k predmetu dražby udelením príklepu (§ 27 zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov). Predpokladom prechodu vlastníckeho práva k draženej veci na vydražiteľa je zaplatenie ceny dosiahnutej vydražením v ustanovenej lehote, pričom vlastníctvo neprechádza na vydražiteľa príklepom, ale ku dňu príklepu až zaplatením tejto ceny. S prihliadnutím na to, že predaj na dražbe je treba považovať za verejnoprávny úkon, vzhľadom k povahe predaja ako verejnoprávneho úkonu v rámci dražby prejde na vydražiteľa vlastníctvo veci, aj pokiaľ by sa neskôr ukázalo, že vec nebola predmetom vlastníctva povinného. Proti uvedeným dôsledkom dražby možno brojiť len postupom podľa § 21 zákona o dobrovoľných dražbách podaním žaloby o určenie neplatnosti dražby, a to v zákonnej prekluzívnej lehote troch mesiacov odo dňa príklepu. Vzhľadom na to, že žalobca v zákonom určenej lehote platnosť dražby na súde nenapadol, otázkou platnosti dražby sa už nemožno zaoberať ako otázkou predbežnou v inom konaní a je potrebné vychádzať z toho, že vlastníkom predmetných nehnuteľností sa na základe udeleného príklepu a uhradenia ceny dosiahnutej vydražením v stanovenej lehote stal vydražiteľ - žalovaná 3/. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej vyhovujúcej časti podľa § 220 O.s.p. zmenil tak, že žalobu i v tejto časti zamietol. O trovách konania (prvostupňového i odvolacieho) odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 a 2 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu v jeho zmeňujúcej časti na základe podnetu žalobcu podal mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky. Žiadal zrušiť rozsudok krajského súdu v napadnutej časti a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Namietal nesprávne právne posúdenie veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.). Poukázal na § 1 až § 3 O.s.p., § 37, § 39, § 126 ods. 1, § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 553 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31. decembra 2007, § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov. S názormi okresného a krajského súdu o neplatnosti zmluvy o zabezpečovacom prevode ako a j o existencii zásady „nemo plus iuris“ pri prevodoch nehnuteľností sa stotožnil a tento názor súdov pokladá generálny prokurátor za správny. Uviedol však, že nie je možné súhlasiť s názorom odvolacieho súdu o prelomení tejto zásady v prípade dobrovoľnej dražby (ktorá mimochodom prebehla počas tohto konania o určenie vlastníckeho práva). Vydražiteľom sa stala žalovaná 3/, ktorej dobromyseľnosť pri nadobudnutí vlastníctva dražbou je vzhľadom na všetky skutkové a právne okolnosti vylúčená. Ochranu jej vlastníckeho práva k týmto nehnuteľnostiam nepripúšťa objektívne právo. Súd musí nielen rešpektovať právo, ale jeho výklad a aplikácia musia smerovať k spravodlivému výsledku. Súdu prislúcha, aby sa zaoberal otázkou či mechanická a formalistická aplikácia zákona bez ohľadu na zmysel a účel záujmu chráneného právnou normou nemôže priniesť absurdné následky a v prípade, že tomu tak je, aby takúto interpretáciu zákona odmietol a zvolil výklad v duchu zákona. V danom prípade je predmetom konania ochrana vlastníctva žalobcu, ktorého vlastnícke právo bolo narušené absolútne neplatnými právnymi úkonmi. Zásada „nemo plus iuris“ svedčí v prospech žalobcu a nemôže byť spochybnená ani dražbou. Argumentom k tomuto tvrdeniu je samotný titul nadobudnutia vlastníctva dražbou, ktorým je len iný typ súkromnoprávnej zmluvy, v ktorej zásada „nemo plus iuris“ jednoducho platí a jej prelomenie by zákonodarca musel výslovne ustanoviť. Bez ohľadu na to, či dobrovoľná dražba je len osobitným zmluvným typom alebo inou skutočnosťou podľa § 132 Občianskeho zákonníka, ustanovenie, ktoré by zásadu „nemo plus iuris“ výslovne prelamovalo zákon o dobrovoľných dražbách neobsahuje. Keďže takéto ustanovenie neexistuje, musí platiť aj v prípade dobrovoľnej dražby všeobecná zásada súkromného práva, ktorou je zásada „nemo plus iuris...“.

Žalobca sa s dôvodmi uvedenými v mimoriadnom dovolaní stotožnil a navrhol, aby mu dovolací súd vyhovel.

K mimoriadnemu dovolaniu sa vyjadril aj žalovaný 4/ prostredníctvom právnej zástupkyne a navrhol mimoriadne dovolanie zamietnuť.

Ostatní účastníci konania sa k mimoriadnemu dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.), po zistení, že tento opravný prostriedok podal včas (§ 243g O.s.p.) generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243e ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 v spojení s § 243a ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutia v rozsahu podľa § 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora je podané opodstatnene.

Ak generálny prokurátor na základe podnetu účastníka konania, osoby dotknutej rozhodnutím súdu alebo osoby poškodenej rozhodnutím súdu zistí, že právoplatným rozhodnutím súdu bol porušený zákon, a ak to vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu, a túto ochranu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, podá proti takémuto rozhodnutiu súdu mimoriadne dovolanie (§ 243e ods. 1 O.s.p.). Mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e O.s.p., ak a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237, b) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom mimoriadneho dovolania, ale aj dôvodmi uplatnenými v mimoriadnom dovolaní. Obligatorne (§ 243i ods. 2 v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými § 237 O.s.p. a tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Vady v zmysle § 237 O.s.p. a tzv. iné vady dovolateľ nenamietal, vady v zmysle § 237 O.s.p. nevyšli najavo ani v dovolacom konaní.

Mimoriadne dovolanie ako dovolací dôvod uvádza, že rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.) pokiaľ ide o otázku prelomenia zásady „nemo plus iuris“ v prípade dobrovoľnej dražby.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav, dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Podľa § 1 O.s.p. Občiansky súdny poriadok upravuje postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov, ako aj výchova na zachovanie zákonov, na čestné plnenie povinností a na úctu k právam iných osôb.

Podľa § 2 O.s.p. v občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, uskutočňujú výkon rozhodnutí, ktoré neboli splnené dobrovoľne, a dbajú pritom na to, aby nedochádzalo k porušovaniu práv a právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb a aby sa práva nezneužívali na úkor týchto osôb.

Podľa § 27 ods. 1 zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov ak uhradil vydražiteľ cenu dosiahnutú vydražením v ustanovenej lehote, prechádza na neho vlastnícke právo alebo iné právo k predmetu dražby udelením príklepu. Ku dňu zaplatenia ceny dosiahnutej vydražením vydražiteľom zaniká pohľadávka veriteľa v rozsahu uspokojenia veriteľa z výťažku dražby.

Ak vydražiteľ zaplatil najvyššie podanie a súd udelenie príklepu schválil, stáva sa vydražiteľ vlastníkom nehnuteľnosti ku dňu udelenia príklepu (§ 150 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov). Podľa § 61 Exekučného poriadku navrátenie do predošlého stavu je v exekučnom konaní vylúčené.

Dovolací súd uvádza, že názory o originárnej povahe nadobúdania vlastníckeho práva v dobrovoľnej dražbe zrejme nachádzajú svoju oporu aj v paralele § 27 ods. 1 zákona č. 527/2002 Z.z. s ustanovením § 150 ods. 2 Exekučného poriadku. Pritom príklep v dražbe v rámci exekučného konania bol už judikatúrou (porovnaj napr. II. ÚS 289/08) označený za spôsob originárneho nadobúdania vlastníckeho práva (dobromyseľným) vydražiteľom. Takáto paralela však neobstojí. Okrem principiálneho rozdielu medzi povahou dražby v rámci exekučného konania, konanej súdnym exekútorom ako vykonávateľom verejnej moci (§ 2 Exekučného poriadku) pod dozorom exekučného súdu (§ 148 Exekučného poriadku), je podstatný rozdiel v zákonnej úprave. Podľa § 140 ods. 2 písm. l/ Exekučného poriadku totiž musí dražobná vyhláška obsahovať výzvu, aby sa uplatnenie práv, ktoré nepripúšťajú dražbu, preukázalo pred začatím dražby, s upozornením, že inak by také práva nemohli byť uplatnené na ujmu dobromyseľného vydražiteľa. Z citovaného ustanovenia (najmä v spojení s extenzívnou interpretáciou § 61 Exekučného poriadku, ktorú dlhodobo presadzuje judikatúra) je tak zrejme, že zákonodarca vyslovene počíta s tým, že v rámci exekučnej dražby môže (a má) dôjsť k nadobudnutiu vlastníckeho práva (dobromyseľným) vydražiteľom, i keď povinný nebol vlastníkom nehnuteľnosti. Zákon č. 527/2002 Z.z. však neobsahuje žiadne podobné ustanovenia, z ktorých by sa dalo vyvodiť, že by mal v dobrovoľnej dražbe (dobromyseľný) vydražiteľ nadobúdať vlastnícke právo k predmetu dražby aj vtedy, ak navrhovateľ dražby nie je ani vlastníkom predmetu dražby, ani ním nie je ten, v čom mene navrhovateľ koná (napr. záložca pri dražbe v rámci výkonu záložného práva). Z uvedeného je zrejme, že zo znenia samotného zákona č. 527/2002 Z.z. nemožno vyvodiť záver o tom, že by dobrovoľná dražba mala viesť k nadobudnutiu vlastníckeho práva aj od nevlastníka a teda, že by došlo k prelomeniu zásady „nemo plus iuris“. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. apríla 2011 sp. zn. III. ÚS 448/2010.

Zmluvné prevody vlastníckeho práva sú v Slovenskej republike v zásade založené na princípe, že nikto nemôže previesť viac práv, než sám má. Inak povedané, ani existencia platnej zmluvy medzi prevodcom a nadobúdateľom nemôže spôsobiť prevod vlastníckeho práva na nadobúdateľa, ak prevodca sám nebol vlastníkom, alebo ak neexistuje výslovné zákonné ustanovenie, ktoré by ustanovovalo opak (napr. § 446 Obchodného zákonníka, § 486 Občianskeho zákonníka, § 93 ods. 3 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 19 ods. 3 zákona č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Niet preto dôvodu, prečo by sa zásada „nemo plus iuris“ nemala vzťahovať aj na ďalší inštitút zmluvnej povahy a to dobrovoľnú dražbu. To znamená, že ani platná dobrovoľná dražba, proti ktorej v lehote uvedenej v § 21 zákona č. 527/2002 Z. z. nebola podaná žaloba o neplatnosť, nemôže spôsobiť nadobudnutie vlastníckeho práva vydražiteľom, ak navrhovateľ dražby (alebo záložca) nebol sám vlastníkom predmetu dražby. Opačnému výkladu by okrem toho, že mu chýba zákonný podklad, bránil čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého musí byť výklad zákonov v súlade s ústavou.

Príklep v dobrovoľnej dražbe udeľuje licitátor, ktorým je podľa § 9 ods. 1 a 2 zákona č. 527/2002 Z.z. zamestnanec dražobníka, ktorý je oprávnený robiť na dražbe úkony v mene a na účet dražobníka. Dražobník je podľa § 6 ods. 1 až 3 tohto zákona podnikateľom, ktorý organizovanie dobrovoľných dražieb vykonáva ako svoje podnikanie na základe živnostenského oprávnenia. Z uvedených dvoch ustanovení je zrejme, že činnosť licitátora a dražobníka pri dražbe je činnosťou súkromnoprávneho charakteru (obaja nevykonávajú verejnú moc). Súkromnoprávnou povahu činnosti dražobníka a licitátora ďalej dosvedčuje aj § 20 ods. 13 zákona č. 527/2002 Z.z., podľa ktorého sa priebeh dražby osvedčuje notárskou zápisnicou. Zo zákona č. 323/1992 Zb. (Notársky poriadok) ťažko možno súdiť, že by notár bol oprávnený osvedčovať priebeh verejnoprávnych skutočností, teda priebeh úradných výkonov; naopak, ním osvedčované skutočnosti sú súkromnoprávneho charakteru.

Čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky zaručuje každému právo vlastníť majetok a každému

vlastníkovi rovnaký obsah a ochranu jeho vlastníckeho práva. Podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky toto ustanovenie nezaručuje právo nadobudnúť určitú konkrétnu vec do vlastníctva, ale zaručuje naopak každému, kto v súlade s právnym poriadkom určitú konkrétnu vec do vlastníctva nadobudol, že svoje vlastnícke právo stratí opäť iba v súlade so zákonom.

Rýdzo ekonomický pohľad jednostranne zohľadňujúci len investíciu vydražiteľa je nezlučiteľný s vyššie uvedenou ústavnou ochranou existujúceho vlastníckeho práva skutočného vlastníka predmetu dražby. Vlastník má právo užívať svoj majetok „pokojne“, a nemôže byť teda nútený pravidelne si zisťovať, či jeho majetku náhodou nehrozí zo strany tretích osôb zásah.

Dobrovoľná dražba, ktorej navrhovateľom nie je skutočný vlastník, je konaním, ktoré sa vedie absolútne mimo vôle a i bez pričinenia skutočného vlastníka, bez akejkoľvek predbežnej kontroly súdu alebo iného orgánu verejnej moci, výlučne pod kontrolou dražobníka, ktorý je súkromnoprávnym subjektom vykonávajúcim svoju činnosť ako podnikanie, teda za účelom dosiahnutia zisku. Podľa názoru odvolacieho súdu je nezlučiteľné s ústavnou zásadou rovnosti všetkých subjektov v právach (čl. 12 ods. 2 Ústavy SR), aby mohlo konanie (právne úkony) určitých subjektov zasahovať do právneho postavenia tretej osoby, bez jej súhlasu. Dovolací súd len pre úplnosť uvádza, že nie je možné porovnávať dobrovoľnú dražbu s dražbou konanou v rámci exekúcie, ktorú vykonáva exekútor ako štátom splnomocnená osoba (§ 2 Exekučného poriadku) a to pod kontrolou súdu (§ 148 Exekučného poriadku). Názor odvolacieho súdu o prelomení zásady „nemo plus iuris“ v danej veci je vzhľadom na vyššie uvedené nesprávny.

Dovolací súd záverom ešte uvádza, že otázkou platnosti dobrovoľnej dražby sa dovolací súd nezaoberal, nakoľko toto nie je možné riešiť v tomto konaní (žalobca v zákonom určenej lehote platnosť dražby na súde nenapadol, otázkou platnosti dražby sa už nemožno zaoberať ako otázkou predbežnou v inom konaní), no zároveň treba uviesť, že riešenie danej otázky nie je pre toto konanie v konečnom dôsledku ani potrebné.

Tým, že súdy z tohto aspektu neposudzovali skutkový stav veci v nadväznosti k právnej stránke veci, došlo vo vzťahu k uvedenému nesprávnemu právnemu posúdeniu veci k inej vade v konaní, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci v zmysle § 243f ods. 1 písm. b/ O.s.p. Na takúto inú vadu je dovolací súd povinný prihliadať aj z úradnej povinnosti (§ 242 ods. 1 O.s.p.), nie je preto rozhodujúce, či bol tento dovolací dôvod v mimoriadnom dovolaní generálnym prokurátorom uplatnený alebo nie.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky preto dôvodne podal mimoriadne dovolanie podľa § 243e O.s.p. v spojení s § 243f ods. 1 O.s.p., keďže to vyžadovala ochrana práv a ním chránených záujmov účastníkov konania a túto nebolo možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami. Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom na uvedené rozhodnutie krajského súdu v napadnutej zmeňujúcej časti a súvisiaci výrok o trovách konania v zmysle § 243b ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p. zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie.

V závere dovolací súd dodáva, že konanie o mimoriadnom dovolaní vo vzťahu k žalovanej 2/ zastavil (§ 103 O.s.p., § 104 ods. 1 O.s.p., § 107 ods. 4 O.s.p., § 243c O.s.p.), pretože žalovaná 2/ zanikla v priebehu konania o mimoriadnom dovolaní bez právneho nástupcu. Spoločnosť Singel s.r.o., naposledy so sídlom v Novej Dubnici, Slovenského národného povstania 3/5, bola k 13. marcu 2012 vymazaná z obchodného registra (uznesením Okresného súdu Trenčín z 30. decembra 2011 č.k. 28 CbR 53/2011-24, ktoré nadobudlo právoplatnosť 14. februára 2012, súd zrušil obchodnú spoločnosť bez likvidácie).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného konania i dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.